

ร้านอาหารไทยใน สปป.ลาว : ข้อได้เปรียบจากความใกล้ชิดของวัฒนธรรม

ภัตตาคารและร้านอาหารใน สปป.ลาว เป็นธุรกิจบริการที่มีโอกาสเติบโตสูง ตามแรงสนับสนุนจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สังเกตได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาใน สปป.ลาว ที่มีสูงถึงเกือบ 9 แสนคน ในปี 2547 เทียบกับเพียง 1.5 แสนคน ในปี 2537 ปัจจุบันดังกล่าว ทำให้ร้านอาหารไทยเป็นหนึ่งในธุรกิจที่มีศักยภาพและน่าลงทุนใน สปป.ลาว นอกจากนี้ การที่อาหารไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติทั้งด้านรสชาติและคุณค่าทางโภชนาการ ประกอบกับ สปป.ลาว มีความคล้ายคลึงกับไทยในหลายด้าน ทั้งพื้นฐานการดำรงชีวิต วัฒนธรรมการบริโภค ไปจนถึงพืชที่เพาะปลูก ส่งผลให้ธุรกิจร้านอาหารไทยใน สปป.ลาว ได้เปรียบร้านอาหารชาติอื่นทั้งด้านความเข้าใจผู้บริโภค และความพร้อมของวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2531 จนถึงเดือนมกราคม 2548 สปป.ลาว มีจำนวนโครงการลงทุนในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารจากต่างชาติทั้งสิ้น 90 โครงการ มูลค่าลงทุนรวม 585.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นโครงการลงทุนจากผู้ประกอบการไทย 13 โครงการ มูลค่า 204.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 35 ของมูลค่าลงทุนรวมในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร

รายละเอียดที่ผู้ประกอบการควรศึกษาก่อนลงทุนเปิดร้านอาหารไทยใน สปป.ลาว มีดังนี้

- **รูปแบบการลงทุน** มี 2 ประเภท แบ่งตามขนาดการลงทุน ดังนี้

- **ร้านอาหารขนาดเล็ก** รัฐบาล สปป.ลาว ยังคงสงวนธุรกิจร้านอาหารขนาดเล็กแบบธรรมดาไว้ให้ประชาชนของตน ดังนั้น ชาวต่างชาติที่ต้องการเข้าไปเปิดร้านอาหารขนาดเล็กใน สปป.ลาว ต้องอาศัยชื่อของคนท้องถิ่นเป็นเจ้าของทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ตั้งแต่การหาคนที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้ การจดทะเบียนสมรสกับชาวลาว หรือการใช้ชื่อลูกจ้างที่เป็นชาวลาวเป็นเจ้าของทะเบียนนิติบุคคล

- **ร้านอาหารขนาดกลางและขนาดใหญ่** รัฐบาล สปป.ลาว สนับสนุนการลงทุนในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางและขนาดใหญ่แบบครบวงจรที่ได้มาตรฐานสากล โดยให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่ผู้ลงทุน อาทิ การลดหย่อนภาษีกำไร และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถเลือกลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การลงทุนเองทั้งหมด และ 2) การร่วมลงทุนกับนักลงทุนชาวลาว โดยนักลงทุนต่างชาติต้องถือหุ้นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

- **การจ้างแรงงาน** รัฐบาล สปป.ลาว มีนโยบายสนับสนุนให้จ้างแรงงานชาวลาว ยกเว้นกรณีแรงงานชาวลาวมีความสามารถไม่เพียงพอ อาทิ ไม่สามารถประกอบอาหารไทยได้ ผู้ประกอบการสามารถจ้างแรงงานต่างชาติเข้าทำงานควบคู่กับการฝึกอบรมทักษะให้แก่แรงงานชาวลาว สำหรับขั้นตอนการจ้างแรงงานต่างชาติ เช่น พ่อครัวหรือแม่ครัวจากไทย เริ่มจากการทำคำร้องนิติบุคคล เพื่อขออนุญาตนำเข้าแรงงานในสาขาผู้เชี่ยวชาญจากกรมแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ สปป.ลาว เมื่อได้รับอนุญาตจึงสามารถนำเข้าแรงงานได้ ทั้งนี้ แรงงานไทยที่ทำงานใน สปป.ลาว ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่รัฐบาล สปป.ลาว ในอัตราร้อยละ 20 ของรายได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หากโรงแรมหรือภัตตาคารนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Department for the

Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment : DDFI) แรงงานไทยจะเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตลอดเหลือร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งหมด ภายใต้เงื่อนไขว่า โรงแรมหรือภัตตาคารดังกล่าวสามารถจ้างแรงงานไทยได้เพียงร้อยละ 10 ของแรงงานทั้งหมดเท่านั้น

● **ขั้นตอนการขออนุมัติลงทุน** แม้ว่า สปป.ลาว มีระบบตลาดแข่งขันแบบเสรี แต่รัฐบาลยังคงบริหารประเทศภายใต้ระบอบสังคมนิยม การลงทุนใน สปป.ลาว จึงมีขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก ทั้งนี้ ขั้นตอนการขออนุมัติดำเนินธุรกิจร้านอาหารไทยมีรายละเอียด ดังนี้

– **การขออนุมัติการลงทุนต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน**

- ▶ ผู้ลงทุนยื่นเอกสารการลงทุนพร้อมบทวิพากษ์เศรษฐกิจ (แสดงผลศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่จะลงทุน รวมทั้งรายละเอียดของกรอบและแผนการดำเนินธุรกิจโดยละเอียด) ต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- ▶ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนส่งเอกสารการลงทุนพร้อมบทวิพากษ์เศรษฐกิจ ไปยังห้องการท่องเที่ยวแขวงหรือนครหลวงเวียงจันทน์ และองค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนกสาธารณสุข แผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรม หน่วยงานป้องกันความสงบแขวงหรือนครหลวงเวียงจันทน์ ห้องการปกครองเมือง และคณะปกครองหมู่บ้านของสถานที่ตั้งประกอบกิจการ พิจารณาลงมติเห็นชอบการลงทุน
- ▶ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนำเอกสารของโครงการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต่าง ๆ เสนอต่อ กรมทะเบียน กระทรวงการค้า เพื่อขอจดทะเบียนนิติบุคคลและขออนุญาตดำเนินธุรกิจ

ทั้งนี้ ขั้นตอนการพิจารณาโครงการลงทุนมีกำหนดเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกิน 45 วัน และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ประจำแขวงของทุกแขวงสามารถอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าลงทุนไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ยกเว้นคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประจำนครหลวงเวียงจันทน์ แขวงหลวงพระบาง และแขวงจำปาสัก ซึ่งเป็น 3 แขวงใหญ่ มีอำนาจอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับโครงการขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าลงทุนสูงกว่าอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประจำแขวงเจ้าของโครงการจะต้องยื่นเรื่องขออนุมัติการลงทุนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของส่วนกลาง

- **การจดทะเบียนผู้เสียภาษีและนำเอกสารเสนอต่อองค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ** ภายหลังจากได้รับอนุมัติเปิดดำเนินการร้านอาหารจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้ประกอบการต้องยื่นขอจดทะเบียนผู้เสียภาษีที่ห้องการเงินประจำแขวง (หน่วยงานกระทรวงการเงินประจำแขวง) และนำเอกสารทั้งหมดแจ้งต่อองค์การท่องเที่ยวแห่งชาติเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ก่อนออกไปอนุญาตดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลขององค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

มิถุนายน 2548